
Kaupunginhallitus

Viite Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntopyyntö L&T Teollisuuspalvelut Oy:n Kipsikorven materiaalinkäsittelyalueen laajennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto

Ympäristövalvonta sekä suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Hankekuvaus ja vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin kannalta tarkka kuvaus Kipsikorven alueen nykytilasta sekä Peittoon teollisuuskaatopaikkojen alueen kaikkien toimijoiden toiminnoista on tärkeää.

Materiaalinkäsittelykeskuksessa vastaanotettavia erilaisia materiaaleja ja jätejakeita tulee YVA-selostuksessa kuvata tarkemmin sekä esittää jätteiden EWC-koodit. Arvioinnin yhteydessä tulee selvittää huolellisesti sekä rakentamisen aikaiset että toiminnasta aiheutuvat pöly-, haju- ja melupäästöt sekä mahdolliset pinta- ja pohjavesivaikutukset. Myös muiden alueen toimijoiden toiminnasta aiheutuu päästöjä ja yhteisvaikutusten arviointi on tärkeää. Toiminnasta saattaa aiheutua myös roskaantumista esimerkiksi kaupan ja teollisuuden yhdyskuntajätteen kaltaisista jätteistä ja se tulee vaikutusten arvioinnissa huomioida.

Kipsikorven kaatopaikka-alueella pohjaveden laatua tarkkaillaan viidessä tarkkailupisteessä kahdesti vuodessa. YVA-ohjelmassa mainitaan, että pohjavesiputken P12 kunto aiheuttaa rajoitteita käyttökelpoisille näytteenottomenetelmille. Hankealueelle pohjatutkimusten yhteydessä uusia pohjavesiputkia asennettaessa viallinen pohjavesiputki P12 tulee uusia.

YVA-selostuksessa tulee määritellä toimenpiteet, joiden avulla haitallisia vaikutuksia on mahdollista ehkäistä, rajoittaa ja poistaa. Esimerkiksi ilmanlaadun osalta pölypäästöjen lisäksi myös syntyviä hajuja tulee arvioida sekä esittää keinoja niiden minimoimiseksi. Käsittelymenetelmistä kiinteytys ja stabilointi, lannoitustuotteiden ja mullan valmistus, pilaantuneiden maiden kompostointi, huokosilmakäsittely, terminen käsittely sekä loppusijoitus voivat aiheuttaa hajupäästöjä.

YVA-selostuksessa pitää arvioida hankkeesta aiheutuvat liikennemäärät ja muutokset ajoneuvoryhmittäin. Peittoon alueelle ja Meri-Poriin suunnitellaan lisäksi paraikaa hankkeita, jotka toteutuessaan lisäävät huomattavasti liikennemääriä Porin saaristotiellä. Siksi liikenteen yhteisvaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Luonnonympäristön vaikutusten arviointiin käytetään muun muassa vuonna 2020 Peittoon asemakaavoitustyön yhteydessä tehtyä luontokartoitusta. Kartoituksessa Kuivattujärvi on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi kohteeksi. Luontoselvityksen johtopäätösten mukaisesti on tärkeää, että Kuivattujärvellä esiintyvän viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä elinmahdollisuudet tulevat huomioiduiksi. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV a mukainen tiukasti suojeltava laji.

Hankealueella toiminnan aikaisina poikkeus- ja vaaratilanteina YVA-ohjelmassa esitetään polttoainevuodot työkoneista, kuljetuksiin ja liikennöintiin liittyvät onnettomuudet, loppusijoitusalueiden sortumat ja pohjarakennevauriot, putkivauriot viemäroitävien vesien osalta sekä jätteenkäsittelylaitteiston laiterikot. Myös tulipalotilanteet tulee huomioida sekä mahdolliset poikkeustilanteet Porin Veden jätevedenpuhdistamolle viemäroitävien vesien vastaanoton suhteen. Arviointiselostuksessa tulee käsitellä niin ikään mahdollisten poikkeustilanteiden aiheuttama haitta ympäristölle.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

YVA-ohjelman yleisötilaisuus järjestettiin läsnäolotilaisuutena Reposaaressa. Jatkossa on hyvä harkita myös hybriditilaisuuden järjestämistä. Silloin voi valita joko lähiosallistumisen kasvokkain samassa tilassa tai etäyhteyksillä osallistumisen. Tämä monipuolistaa osallistumismahdollisuuksia ja mahdollistaa erityisesti esimerkiksi lähialueen muualla asuvien loma-asukkaiden osallistumisen yleisötilaisuuksiin.

Peittooseen on keskittynyt useita teollisuusjätteen käsittelyä ja loppusijoitusta harjoittavia toimijoita sekä tuulivoimatuotantoa. Eri toiminnat ja niistä aiheutuvien vaikutusten hahmottaminen on haasteellista. Ne ja kaikkien toimintojen yhteisvaikutukset ovat myös viime vuosina herättäneet huolta lähialueen asukkaissa. Avoin tiedottaminen ja vuoropuhelu alueen asukkaiden kanssa on tärkeää. Jo aiempienkin Peittoon hankkeiden yhteydessä toimiala on esittänyt, että alueen toimijat järjestäisivät toiminnastaan ja toimintasuunnitelmistaan ympäröivän alueen vaki- ja loma-asukkaille yhteisen tutustumis- ja esittelytilaisuuden alueelle.

Teknisiä huomioita

Hankealueen rajaus ja mittakaava tulee esittää kaikissa karttakuvissa sekä päivittää Peittoon kierrätyspuistoa koskevien tietojen ajantasaisuus (YVA-ohjelman kohta 2.5 Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin).

YVA-ohjelman luvussa 5.2.4 Vedenhankinta ja vesien käsittely, viitataan kipsijätteen läjitykseen käytettyihin läjitysalueisiin (K1-K3) ja muiden jätteiden läjitykseen käytettyihin M1-M3 läjitysalueisiin. Selvyyden vuoksi nämä alueet tulee merkitä myös materiaalinkäsittelykeskuksen toimintoja kuvaaviin karttoihin. Samoin kartoista tulee käydä selkeästi ilmi alueet, joilta vedet johdetaan Porin Veden jätevedenpuhdistamolle sekä vanhat, jo suljetut alueet, joiden suotovedet johdetaan jatkossakin Strömsuntinon kautta mereen.

YVA-ohjelman mukaan hankkeen vaikutus- ja tarkastelualueen laajuus riippuu arvioitavasta ympäristövaikutuksesta ja valtaosa merkittävistä ympäristövaikutuksista rajautuu niin sanotulle lähivaikutusalueelle. YVA-selostuksessa tulee määritellä lähivaikutusalueen laajuus sekä esittää kunkin vaikutuksen vaikutusalueen laajuus myös karttakuvina asiaa havainnollistamaan.

Kaupunkisuunnittelu

Hanke on Satakunnan maakuntakaavan (2011) ja Peittoon osayleiskaavan (2012) mukainen. Hanke ei estä Peittoon kierrätyspuiston vireillä olevaa asemakaavoitusta.

Hankkeen suurimmat vaikutukset liittyvät uuteen 19,1 ha suuruiseen vaarallisen jätteen käsittely- ja loppusijoitusalueeseen tilalla 609-401-3-272 Palokallio. Alueen suunniteltu täyttötillavuus on n. 2,8 miljoonaa kuutiometriä ja lopullinen korkeustaso +38.40 (N2000). Osayleiskaavassa alue on osoitettu

jätteenkäsittelyalueeksi (EJ-2). Peittoon kierrätyspuiston asemakaavaluonnoksessa (2021, VE1, kaavatunnus 609 1719) suunnitellun vaarallisen jätteen täyttömäen itäpuolelle sijoittuisi suurehko kierrätys- ja jätemateriaalien käsittely- ja varastointialue (E-22, pääosin avointa kenttää). Toiminnallisesti tämä sopii yhteen YVA-hankkeen mukaisen täyttömäen kanssa. Vaarallisen jätteen täyttömäki tullaan YVA-selostuksen mukaan toteuttamaan vaiheittain ja toteutuksessa käytetään moderneja kaatopaikkojen pohja- ja pintarakenteita.

Alueen liikennöinti perustuu Marinkorventiehen eikä siten juurikaan vaikuta Kierrätyspuiston liikennemääriin. Hanke ei saa estää asemakaavaluonnoksessa esitetyn Kivikaulantien rakentamista. Hankkeen liikenne- ja vesistövaikutukset voidaan huomioida asemakaavan tekeillä olevissa erillisselvityksissä.